

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121532004
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:6121532004.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35724803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava, IČO: 53255739 proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, C. XXX/XX, D., okr. D. E. F., o zaplatenie sumy 1.919.88 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.919,88 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 23.06.2021 do zaplatenia; kapitalizovaný úrok v sume 3.900,61 eur a kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 238,94 eur; to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania Krajského súdu v Prešove vedeného pod sp. zn. 17CoCsp/7/2024 v rozsahu 100 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 17.436,38 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu (SLSP, a.s.) ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 22.2.2018 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 5141740777, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému bezúčelovú pôžičku 18.700,00 eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných splátkach v sume 309,73 eur po dobu 96 mesiacov a to až do celkovej sumy pôžičky 29.732,86 eur. Vzhľadom k tomu že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu opakovane upozorňoval žalovaného na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne ku dňu 10.8.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia pohľadávky predstavuje sumu vo výške 21.575,93 eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 17.356,82 eur, z riadneho úroku vo výške 3.900,61 eur, z úroku z omeškania vo výške 238,94 eur a poplatkov vo výške 79,56 eur.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 11.10.2022, č. k. 10Csp/3/2022-191 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 15.516,50 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 23.06.2021 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,81 %.

3. V zákonom stanovenej lehote podal voči predmetnému rozsudku odvolanie žalobca. Svoje odvolanie zdôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa nestotožňuje s názorom okresného súdu v zmysle ktorého úroková sadzba vo výške 10,68 % ročne uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 5141740777 zo dňa 22.2.2018 je v rozpore s dobrými mravmi. Na základe uvedeného okresný súd dospel k záveru, že dohoda o výške úrokov je absolútne neplatná a preto súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dohodnutý úver považuje za bezúročný. S uvedenými tvrdeniami súdu s ohľadom na súdený prípad sa žalobca absolútne nestotožňuje, nakoľko má za to, že úroková sadzba rozhodne nie je v rozpore s dobrými mravmi a preto nemôže byť považovaná za neplatnú. Z toho dôvodu má žalobca za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca považuje záver súdu ohľadom neplatnosti dojednania úrokov z úveru za nepreskúmateľný, a zároveň má za to, že dojednanie výšky úrokovej sadzby v Zmluve nemožno považovať za neplatné, resp. ktoré by teoreticky mohlo spôsobiť čiastočnú neplatnosť Zmluvy v zmysle ust. § 41 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“). Súd však konštatoval, že nakoľko v mesiaci február 2018 bola priemerná úroková sadza bánk za tento typ spotrebiteľských úverov vo výške 8,73 % ročne a úroková sadzba dojednaná v Zmluve medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola v Zmluve uvedená vo výške 10,68 %, teda vyššia ako priemerné úrokové sadzby bánk, tak úver je potrebné považovať za bezúročný, pretože takáto dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nie je v súlade s ust. § 39 OZ, pretože sa prieči dobrým mravom, z ktorého dôvodu je v časti úrokov neplatná podľa ust. § 41 OZ. Žalobca v prvom rade uvádza, že takéto odôvodnenie súdu považuje za nepreskúmateľné, pretože súd vôbec neuviedol, akú úrokovú sadzbu by bolo možné považovať za primeranú v čase uzatvorenia Zmluvy. Žalobcovi preto nie je vôbec zrejme prečo (z akých konkrétnych dôvodov) dojednanú úrokovú sadzbu považoval súd za v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa môže len domnievať akými úsudkami a závermi pri posudzovaní dojednanej výšky úrokovej sadzby vychádzal. V zmysle vyššie uvedeného žalobca považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, keď okresný súd považoval Zmluvu za neplatnú v časti dojednaného zmluvného úroku bez náležitého odôvodnenia. Zmluva bola uzatvorená dňa 22.2.2018. Podľa štatistiky Národnej banky Slovenska (<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>) bola v období 02/2018 priemerná úroková sadzba z úverov vo výške 8,73 % ročne pre nové obchody zo spotrebiteľských úverových zmlúv medzi bankami a domácnosťami. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že priemerná úroková sadzba v čase uzatvorenia zmluvy (2/2018) bola vo výške 8,73 % ročne. Teoreticky, aj keby vychádzame z premisy súdu, že výška úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi, ak prevýši priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% (poukaz okresného súdu na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, v zmysle ktorého „odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami...“) tak aj vychádzajúc z tejto premisy v tomto prípade by dojednaná výška úrokovej sadzby nemohla byť rozhodne považovaná za „v rozpore s dobrými mravmi“ ako to uviedol okresný súd, nakoľko by neprevyšovala priemer úrokov o viac ako 100 %. Vynásobením priemernej úrokovej sadzby za obdobie 2/2018 dostaneme hodnotu úrokovej sadzby vo výške 17,46 % (8,73 % x 2). Žalobca opätovne zdôrazňuje, že táto hodnota je len orientačná a na trhu s obdobnými produktami sa tieto poskytujú aj za podstatné vyššie úrokové sadzby. Odhliadnuc od uvedeného je nesporné, že úroková sadzba vo výške 10,68 % dohodnutá v Zmluve je menšia ako dvojnásobok priemernej úrokovej sadzby za obdobný bankový produkt v sledovanom období – pretože úroková sadzba v Zmluve je iba o 1,95 % vyššia ako priemerné úrokové sadzby, čo predstavuje iba 22,34 % navýšenie oproti priemerným úrokovým sadzbám zverejnených NBS za obdobný typ úverov. Žalobca poukazuje aj na skutočnosť, že NBS zverejňuje priemerné úrokové sadzby, čo znamená, že sa vypočítava aritmetický priemer úrokových sadzieb pre jednotlivý typ úverov. Z definície slova priemer je zrejmé, že priemerná úroková sadzba je taká, ktorá označuje strednú – teda priemernú hodnotu, ktorá je počítaná zo všetkých (t. j. aj vyšších) jednotiek, ktoré vstupujú do jej výpočtu. Jednotlivé úrokové sadzby bánk sa spočítajú a tento súčet sa delí ich počtom- z čoho vyplýva, že tento priemer je tvorený úrokovými sadzbami vyššími ale aj nižšími, ako je uvedený priemer. Žalobca má preto za to, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že úroková sadza dojednaná v Zmluve, ktorá je vyššia ako priemerná je v rozpore

s dobrými mravmi, pričom súd si podľa názoru žalobcu zrejme nesprávne tento pojem vyložil tak, že priemerné úrokové sadzby úverov zverejnené NBS sú najvyššie prípustné úrokové sadzby a teda každá úroková sadzba, ktorá výšku priemernej úrokovej sadzby prevyšuje, je v rozpore s dobrými mravmi a teda neplatná (čo však nemá oporu v zákone ani v aktuálnej rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít.) Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca považuje za preukázané, že dohodnutú výšku úrokovej sadzby vo výške 10,68 % nie je možné považovať za sadzbu, ktorá by mohla byť považovaná za v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca k posúdeniu súdu, v zmysle ktorého dojednané poistenie bolo iba formálne a jeho účelom bolo iba navýšenie odplaty pre veriteľa v prvom rade uvádza, že v danom prípade bolo poistenie dojednané fakultatívne - čo znamená, že nebolo podmienkou pre poskytnutie úveru (žalovanému by bol uvedený úver poskytnutý aj v takom prípade, ak by nemal záujem o doplnkovú službu – poistenie úveru) a žalovaný si možnosť poistenia sám vybral, čo nepochybne vyplýva aj zo samotnej Zmluvy. Podľa názoru žalobcu je preto zrejmé, že poistenie zaniklo pre neplatenie a teda v čase zosplatnenia (10.8.2020) už neexistovalo, takže nemohlo dôjsť k plneniu dlhu prostredníctvom poistného krytia (nakoľko to v čase zosplatnenia už nebolo platné). Žalobca sa nestotožňuje ani s názorom súdu, v zmysle ktorého mal žalobca, resp. jeho právny predchodca skúmať dôvody, na základe ktorých nastali na strane žalovaného prekážky v splácaní úveru a zisťovať, aká životná situácia žalovaného k insolventnosti dovedla. Podľa názoru žalobcu v prípade, ak dôjde k poistnej udalosti, je to v prvom rade sám žalovaný, ktorý mal takúto skutočnosť poisťovni ohlásiť a mohol sa dožadovať pokrytia svojej insolventnosti prostredníctvom poistenia (ktoré však už v čase zosplatnenia bolo neexistujúce pre neplatenie). Žalobca v tomto smere poukazuje na to, že právny predchodca žalobcu bol iba sprostredkovateľ poistenia, ktoré dojednal pre žalovaného na základe jeho záujmu a teda nie je ani objektívne možné od neho vyžadovať, aby sám aktívne namiesto poisťencov vyhľadával dôvody, na základe ktorých by hypoteticky mohlo dôjsť ku pokrytiu insolventnosti dlžníka prostredníctvom poistenia, keďže nahlásenie poistnej udalosti je vždy povinnosťou poistenca. Žalobca má na základe vyššie uvedeného za to, že názor súdu, podľa ktorého mal právny predchodca žalobcu skúmať, či náhodou túto konkrétnu insolventnosť nie je možné pokryť poistením (a navyše pokiaľ sám žalovaný takúto aktivitu vôbec nevyvinul a pokrytia insolventnosti prostredníctvom poistenia sa nedožadoval) vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd takýmto posúdením pripisuje na ťarchu žalobcu pasivitu žalovaného, ktorý sám žiadnu aktivitu pre nezániknutie poistenia a ani pre možné pokrytie dlhu z poistenia nevyvinul. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v zamietnutej časti, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku. Všeobecne platí, že odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP) a zároveň je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd podľa § 383 CSP. Pokiaľ sa týka skutkového stavu a skutkových zistení tak, ako to uviedol prvoinštančný súd v svojom rozhodnutí, z napadnutého rozhodnutia nie je možné jednoznačne zistiť, v akom rozsahu uplatneného nároku bola žaloba zamietnutá, pretože niet skutkovej okolnosti a už vôbec nie právne posúdenie, ktoré by zamietnutie nároku odôvodňovali. Pritom platí, že súd musí svoje rozhodnutie založiť na najdôležitejších argumentoch vznesených sporovými stranami pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý súdny proces. Z tohto vychádza EŠLP, ktorý nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, avšak trvá na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje si špeciálnu odpoveď práve tento argument. Rovnako aj judikatúra ústavného súdu vychádza z predpokladu riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Súd musí v odôvodnení uviesť dostatok skutkovej aj právnej argumentácie na odôvodnenie svojho rozhodnutia a súd musí dbať na konzistentnosť a presvedčivosť svojho rozhodnutia. Z tejto zásady vychádza aj Najvyšší súd SR a niet dôvodu, aby odvolací súd mal na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia iný názor. Ako to vyplýva z obsahu rozhodnutia prvoinštančného súdu, tento považoval úroky, ktoré si strany sporu dojednali, za neprimerane vysoké, pretože sa priechli priemernej úrokovej sadzbe bánk v danom mesiaci február 2018 pre tento typ spotrebiteľských úverov, teda nad 5 rokov. Takéto konštatovanie prvoinštančného

súdu vyústilo do vyvedenia konzekvencie voči tomuto hmotnoprávnemu dojednaniu, kedy považoval prvoinštančný súd zmluvné dojednanie úrokov za v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a za absolútne neplatný právny úkon podľa § 41 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie prvoinštančného súdu síce argumentuje odkazom na staršie rozhodnutie odvolacieho súdu a vyvedením zodpovednosti s poukazom na súdnu prax, ktorá bola taktiež prekonaná. Prvoinštančný súd opomenul, že v danom prípade okolnosťami určovania úrokov a stanovovania úrokovej sadzby a posudzovania jej primeranosti zákonodarca zaviedol do hmotnoprávného predpisu (účinnosť od 1.6.2014) ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/95 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 141/2014 Z. z. účinného od 1.6.2014, kde sú presne určené mantinely maximálnej novej prípustnej odplaty za požičanie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských zmluvách. Prvoinštančný súd sa otázkou určenia primeranosti úrokov a odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov nezaoberal spôsobom, ktorý v tom čase, kedy bola uzatvorená zmluva, platil pre spotrebiteľské zmluvy, a preto sa dopustil aj ďalšieho pochybenia v súvislosti so zistením skutkového stavu, kedy prvoinštančný súd môže zisťovať skutkový stav aj na základe vlastnej procesnej aktivity. Pokiaľ potreboval na posúdenie miery úrokovej sadzby dojednanej v spotrebiteľskej zmluve ďalšie informácie a mal možnosť ustáliť aj dotváraním skutkového stavu v rámci špeciálneho ustanovenia § 295 CSP. Tým, že prvoinštančný súd nemal dostatočne zistené skutkové okolnosti pre posúdenie podmienky odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver a opomenul aplikovať správny právny predpis vyplývajúci z ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, prvoinštančný súd vec ani správne právne neposúdil. Ďalej odvolací súd zistil, že prvoinštančný súd považoval uzatvorenú zmluvu o poistení za zmluvu, ktorá len „navyšuje príjmy“ dodávateľa. Preto je dojednaný úver bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k tomuto dojednaniu opäť odvolací súd musí uviesť, že odôvodnením rozhodnutia prvoinštančného súdu nie je dostatočné, nakoľko absentujú pre účely tohto dojednania skutkové okolnosti vyplývajúce z uzatvorenej zmluvy. Domnienky súdu nie je možné brať ako okolnosti, ktoré boli preukázané, ale je potrebné okolnosti uzatvárania zmluvy o poistení posúdiť objektívne. Podľa úverovej zmluvy ako poplatky v súvislosti s poskytnutím úveru je uvedený poplatok za poistenie k úveru vo výške 15,31 eur mesačne splatný v termíne periodickej splátky úveru. Ďalej bolo dojednané v bode 18 článku II. zmluvy, že ak k zmluve sa dohodlo poistenie k úveru, zánik poistenia nemá vplyv na existenciu a ďalšie trvanie zmluvy. prílohy k zmluve vyplýva, že zmluvné strany vykonali súhlas s poistením úveru, kde dlžník sa mal oboznámiť s poisťovňou zmluvou a súhlasí s poistením počas trvania zmluvy na základe rámcovej poisťovnej zmluvy. Uzatvorením zmluvy sa uzatvára aj poistenie k úveru. Tieto okolnosti prvoinštančný súd v svojom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevyhodnotil a odvolací súd nemal odpoveď na to, či spotrebiteľ mal alebo nemal možnosť vybrať si uzatvorenie poisťovného a či mal alebo nemal možnosť si vybrať v rámci uzatvoreného poisťovného aj výšku a poisťovné riziká. Prvoinštančný súd sa nevenoval otázke, ktorú si bolo potrebné nastoliť pred všeobecným konštatovaním bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru aj v dôsledku uzatvorenia poisťovnej zmluvy, aký ostatné náležitosti zmluvy, a či tieto náležitosti zmluvy, pokiaľ neboli uzatvorené správne, majú vplyv na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Len samotná okolnosť uzatvorenia poisťovnej zmluvy a výška poisťovného a vplyv tohto poisťovného na úrokovú sadzbu nemôže samo osebe spôsobiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Keďže ani v tomto prípade odvolací súd nenachádza odpovede na základné otázky, ktoré formuloval v odvolaní žalobca, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu spolu s výrokom o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou prvoinštančného súdu bude v ďalšom konaní jednoznačne ustáliť, čo je predmetom zamietavého výroku prvoinštančného rozsudku, ktorým bol tento výrok napadnutý. Ďalej bude úlohou prvoinštančného súdu každú jednu časť uplatneného nároku posúdiť samostatne a v súlade so zákonom posúdiť, či tieto nároky sú alebo nie sú dôvodné a či žalobcovi vznikol na ich úhradu nárok. V tejto súvislosti prvoinštančný súd sa bude zaoberať výškou úrokov v súlade s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a uzatvorenou zmluvou o poistení ako právnym úkonom, ktorý buď mal alebo nemal priamy vplyv na uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere a následne prvoinštančný súd vyhodnotí, či, ak zistí nedostatky pri týchto uplatňovaných nárokoch a prípadne ďalších (prvoinštančný súd sa nezmieňoval ani o poplatkoch), vyhodnotí, či vo zvyšnej časti oproti vyhovujúcemu výroku je nárok dôvodný alebo nie.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 30.9.2024 presne vyšpecifikoval žalovaný nárok, kde uviedol, že v zmysle čl. I. ods. 1 Zmluvy si zmluvné strany dohodli poplatok za poistenie k úveru vo výške 15,31

eur. V zmysle čl. II ods. 6 Zmluvy sa žalovaný zaviazal, že v prípade ak neuhradí pohľadávku banky riadne a včas, zaplatiť zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 8 eur. Výška poplatku za poistenie k úveru je stanovená percentuálne ako 5,20 % z anuitnej splátky úveru. K dojednanému poisteniu úveru zároveň poukázal na prílohu č. 1 Zmluvy – Súhlas s poistením k úveru, ktorou žalovaný prejavil záujem uzavrieť s postupcom poistnú zmluvu s poistením schopnosti splácať poskytnutý úver, resp. prejavil záujem zabezpečiť pohľadávku banky z tohto poistenia, pričom požiadal postupcu o poistenie úveru v rozsahu „rozšírený súbor poistenia“. Ide o doplnkovú službu banky, o ktorú požiadal sám žalovaný. Ide teda o možnosť, nie povinnosť dojednať taký druh poistenia. Na základe vyššie uvedeného je potrebné uzavrieť, že vyúčtované poplatky boli dojednané platne. Žalovaný bol v Zmluve o úvere jasne, určito a zrozumiteľne informovaný o dojednaných poplatkoch a na znak súhlasu s nimi Zmluvu o úvere a súvisiace dokumenty vlastnoručne podpísal. K primeranosti úrokovej sadzby žalobca uviedol, že za odplatu je možné považovať úrok, poplatky a akékoľvek iné náklady. Synonymom pojmu odplata je práve pojem RPMN, ktorá reprezentuje percentá z dlžnej čiastky, ktoré musíte za úver zaplatiť za obdobie jedného roka vrátane správy a ďalších nákladov s ňou spojených, ako napríklad poplatky súvisiace s poskytnutím úveru, poplatok za úverový účet, poistenie úveru a pod.. Zatiaľ čo percento úroku znázorňuje len cenu požičaných peňazí bez ďalších nákladov, RPMN zahŕňa všetky reálne náklady. RPMN poskytovatelia úverov pre vytváranie štatistík reportujú na štvrťročnej báze do NBS a výstupným údajom oboznamujúcim verejnosť o priemernej odplate za poskytované úvery je preto údaj o priemernej hodnote RPMN, pre sporný prípad práve vo výške 8,58 %. Obvyklá odplata teda v čase poskytnutia úver dosahovala úroveň 8,58 %, ktorej dvojnásobok je 17,16 %. Zmluvne dohodnuté odplata je len vo výške 11,67 % a teda preukázateľne podstatne neprekročila obvyklú odplatu požadovanú na finančnom trhu.

6. Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o zmene veriteľa, zmluvou o postúpení pohľadávok, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, predžalobnou upomienkou s doručenkou, odvolaním žalobcu, uznesením odvolacieho súdu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., ako spoločnosť (ďalej len SLSP, a.s.) a žalovaný ako klient uzavreli dňa 22.2.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 18.700 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 29.732,86 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 96-tich mesačných splátkach pri výške 309,73 eur, ročnej úrokovej sadzbe 10,68 % a RPMN 13,00 %. Splatnosť poslednej mesačnej splátky je 20.3.2026.

8. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sa mali stať Všeobecné obchodné podmienky k zmluve.

9. Listom označeným ako pokus o zmier zo dňa 4.10.2021 žalobca vyzval žalovaného k okamžitej úhrade nedoplatku časti splátok v sume 22.727,93 eur, v opačnom prípade pristúpi k zosplatneniu celého úveru. Listom označeným ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru oznámil žalobca žalovanému zosplatnenie celého zvyšku úveru a to v celkovej sume 20.055,42 eur.

10. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil sumu 3.183,50 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.6.2021, uzavretej medzi postupcom – SLSP, a.s. a žalovaným ako postupníkom, postúpil postupca pohľadávku voči žalovanému postupníkovi – žalobcovi.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

15. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

17. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

18. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

23. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

24. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

25. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

26. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

27. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

29. Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (§ 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka).

30. V § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že postupca je povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky.

31. V zmysle § 92 ods. 8 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čoho len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením

čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

32. Je nepochybné, medzi stranami nesporné a z vykonaného dokazovania to vyplynulo, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu – SLSP, a.s. ako bankou a žalovaným ako dlžníkom dňa 22.2.2018, na základe ktorej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 18.700 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť za v zmluve dojednaných podmienok. Žalobca svoj nárok v konaní a svoju vecnú aktívnu legitimáciu odvíja od Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0470/2021/CE, uzavretej medzi ním ako postupníkom a spoločnosťou SLSP, a.s. ako postupcom (bankou).

33. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi, novému veriteľovi a to aj bez súhlasu dlžníka. V danom prípade sa však Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky žalovanému na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko ten má vo vzťahu k Občianskemu zákonníku povahu lex specialis.

34. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol klient s plnením pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň to, aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Písomná výzva banky dlžníkovi na splnenie dlhu je nevyhnutnou podmienkou platnosti postúpenia (cesie) pohľadávky banky na tretiu osobu. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto postúpenie je svojim obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

35. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

36. Povinnosťou banky (právneho predchodcu žalobcu) pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať dlžníka (žalovaného) na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovaného, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

37. Postupca, ktorému banka pohľadávku postúpila je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku nepretržite 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka, nakoľko doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/47/2016 zo dňa 24.02.2016).

38. Súd má za to, že výzva uvedená v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je právnym úkonom, čo znamená, že platnosti resp. neplatnosti tejto výzvy sa nemožno domáhať v konaní pred súdom. Ide o tzv. faktický úkon, ktorý je však nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade ak tento faktický úkon nebol vykonaný, neplatným bude následný právny úkon.

39. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný ako klient uzavreli dňa 22.2.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 18.700

eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 29.732,86 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 96-tich mesačných splátkach pri výške 309,73 eur, ročnej úrokovej sadzbe 10,68 % a RPMN 13,00 %. Splatnosť poslednej mesačnej splátky je 20.3.2026.

40. Po doplnení a zopakovaní dokazovania v relevantnej časti, teda o dôvody, kvôli ktorým apelačný súd rozsudok zrušil a to namietanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť, súd konštatuje, že dohodnutý úrok (v súlade s ods. 9 a 10 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu) je v súlade so zákonom, a to s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., nakoľko dohodnutý úrok vo výške 10,68 % neprevyšuje dvojnásobok priemernej RPMN pre daný typ úveru v danom čase, teda pre prvý kvartál roka 2018 pre úvery od 5 do 10 rokov, kedy priemerná RPMN bola 8,55 %, čo súd zistil z ex offio vykonaného dôkazu podľa § 295 CSP, a to výpisu súhrnných informácií o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za prvý štvrtrok 2018 MF SR (zdroj web stránka MF SR). Úroková sadzba je tak primeraná a v súlade so zákonom, preto súd priznal žalobcovi jednak rozdiel nepriznanej sume prvým výrokom ako aj uplatnený kapitalizovaný úrok v žalobe a to sume 3.900,69 eur. S poukazom na úlohu prvoinštančného súdu uloženou odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení súd konštatuje aj tú skutočnosť, že poistenie bolo dohodnuté žalovaným ako dobrovoľné, čo vyplýva z bodu 17 článku II. samotnej úverovej zmluvy. Žalovaný s poistením súhlasil. Vyplýva to aj z prílohy číslo 1 úverovej zmluvy, kde je uvedený súhlas žalovaného s prístupím do poistenia. Súd tak hodnotí poistenie ako dobrovoľné. Tým pádom nemuselo byť započítavané do výpočtu obligatórnych parametrov zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, to je do výšky RPMN, celkovej odplaty atď. Preto žalobca má nárok aj na túto odmenu a preto súd priznal aj tieto poplatky za poistenie ako dohodnuté v súlade so zákonom.

41. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vzťahujúca sa dané obdobie omeškania je 0,0 % ročne.

43. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.919,88 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 23.6.2021 do zaplatenia; kapitalizovaný úrok v sume 3.900,61 eur a kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 238,94 eur.

44. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. V danom prípade bol v konaní úspešný v rozsahu 100 %, preto mu súd priznal okrem trov konania za konanie pred prvostupňovým súdom aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania Krajského súdu v Prešove vedeného pod sp. zn. 17CoCsp/7/2024.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.